

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance – 2006 Edition

Summary in Slovak

Poľnohospodárska politika v krajinách OECD: Prvý pohľad – Vydanie 2006

Zhrnutie v slovenčine

ZHRNUTIE AKTIVÍT

Poľnohospodársky sektor v oblasti OECD je naďalej charakteristický vysokou mierou podpory

V roku 2005 dosiahla podpora producentov v oblasti OECD v percentuálnom vyjadrení PSE 29 % príjmov farmárov, čo je rovnako ako v roku 2004, no menej ako 37 % v rokoch 1986–88. Hodnota PSE je na rok 2005 odhadovaná na 280 miliárd amerických dolárov alebo 225 miliárd eúr. Celková podpora poľnohospodárskeho sektora, ktorá spája podporu s pestovateľmi, rozpočtové prevody so spotrebiteľmi a všeobecné služby s poľnohospodárstvom, dosiahla v roku 2005 úroveň 1,1 % HDP v porovnaní s úrovňou 2,3 % v rokoch 1986–88.

Naďalej pokračuje postupné opúšťanie väčšiny nástrojov deformujúcich výrobu a obchody

Reforma politiky mení spôsob, akým sa pestovateľom poskytuje podpora. Podiel foriem podpory, ktoré najviac deformujú výrobu a obchody – t.j. tých, ktoré sú priamo prepojené na výrobu alebo využívanie vstupov – klesol z 91 % podpory výroby v rokoch 1986–88 na 72 % v rokoch 2003–05. Pokles podpory prepojenej na výstupy sa tiež prejavil vo významnom znížení rozdielu medzi cenami domácich pestovateľov a referenčnými cenami. V rokoch 1986–88 bola priemerná cena pestovateľa v OECD o 57 % vyššia ako referenčná cena, v rokoch 2003–05 tento rozdiel klesol na 27 %. Redukcia týchto foriem podpory bola spojená so zvýšením platieb založených na oblasti,

počtoch zvierat alebo historických nárokoch, čo tlmilo vplyv na príjmy fariem. Čoraz viac sa takéto platby viažu na splnenie rôznych podmienok, hlavne environmentálneho charakteru. Opatrenia spojené s výrobou alebo využitím vstupov však stále tvoria dominantnú zložku podpory pestovateľov vo väčšine krajín, čo podporuje výstupy a zvyšuje nároky na prírodné zdroje a deformáciu obchodov. Navyše doteraz bol dosiahnutý len veľmi mierny pokrok smerom k stratégiám zameraným na jasné zadefinovanie cieľov a oprávnených príjemcov. Potrebná je ďalšia snaha, ktorá by zabezpečila, že stratégie sa stanú transparentnejšími v otázke fungovania, budú šité na mieru konkrétnym cieľom a flexibilné vzhľadom na meniace sa priority.

Reforma poľnohospodárskej politiky prebieha v rôznych krajinách rozdielnymi spôsobmi

Od roku 1986–88 poklesla podpora pestovateľov vyjadrená v percentách príjmov farmárov prakticky vo všetkých krajinách. Najvyšší pokles v percentuálnej hodnote tohto ukazovateľa zaznamenali Kanada, Mexiko (od 1991–93) a Nový Zéland. Medzi krajinami s vysokou podporou došlo k najvyššiemu poklesu na Islande, vo Švajčiarsku a Kórei. Celková podpora poľnohospodárstva sa vyjadruje ako podiel celkovej poľnohospodárskej podpory na HDP tiež klesla prakticky vo všetkých členských krajinách OECD.

Niektoré zmeny politiky boli implementované na národnej úrovni v roku 2005, o iných sa rozhodlo

Implementácia reformy 2003 pokračovala v Európskej únii čiastočným posunom v platbách za mlieko a, v desiatich členských krajinách, Jednotnou platobnou schémou (Single Payment Scheme). Kórea spustila implementačné revízie svojej ryžovej politiky, ktoré zahŕňajú zrušenie štátneho výkupu a zavádzanie priamych platieb. Kanada zaviedla program Farmárskych príjmových platieb (Farm Income Payment) na výnimočné platby pestovateľom, posledné zo série ad hoc platieb. V Spojených štátoch amerických boli prídellové a cenové podpory pre tabak nahradené termínovo limitovanými platbami a platby za príjmové straty mliekárni boli predĺžené do roku 2007. Turecko rozšírilo svoj Projekt implementácie poľnohospodárskej reformy až do roku 2007. Island zreorganizoval svoje inštitúcie za účelom zefektívnenia administratívnych výkonov.

V roku 2005 sa dohodla Rada Európskej únie na zmene cukrového režimu. Od roku 2006 budú administratívne ceny surového cukru a bieleho cukru obmedzené a do Jednotnej platobnej schémy bude integrovaná nová platba. Pre obdobie 2007–2013 bolo tiež prijaté nové Nariadenie o rozvoji vidieka. Nový základný plán pre Potraviny, poľnohospodárstvo a vidiecke oblasti bol založený v Japonsku. Jednou z jeho charakteristických čŕt je zavedenie nových priamych platieb od roku 2006, ktoré presunú základ podpory z individuálnych komodít na viackomoditnú produkciu. V Nórsku sa podarilo dosiahnuť konečnú dohodu na národnom environmentálnom programe, zatiaľ čo boli zavedené regionálne programy.

Multilaterálna reforma poľnohospodárskej politiky je stále v nedohľadne

Pokračovalo ďalšie kolo obchodných negociácií o Rozvojovej agende z Dohy (DDA), s diskusiou o poľnohospodárstve na základe rámca dohodnutého v roku 2004. Bol dohodnutý spôsob zavedenia tarifných ekvivalentov podľa hodnoty a padli aj konkrétne návrhy. Na rokovaní na stretnutí ministrov v Hongkongu v decembri 2005 bola dosiahnutá dohoda o zabezpečení paralelnej eliminácie všetkých foriem exportných dotácií a dodržiavania všetkých exportných opatrení s ekvivalentným účinkom do konca roka 2013, čo je, samozrejme, všeobecnejšie predmetom DDA. Taktiež zostávajú nevyriešené podstatné otázky spojené s obchod deformujúcimi formami domácej podpory a zlepšovaní prístupu na trh, osobitne v oblasti znižovania cla. V týchto rokovaníach je potrebné dosiahnuť skorý pokrok, aby sa vliat nový život do žil reformným procesom v oblasti poľnohospodárskej politiky.

© OECD 2006

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preloženými výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line kníhkupectve OECD
www.oecd.org/bookshop/

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD
Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie.

rights@oecd.org

Fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights/

